

Catalunya
2030

Guia pràctica per aplicar
la sostenibilitat a les fires
de Catalunya

PLA DE SOSTENIBILITAT

LES FIRES COM A AGENTS DE CANVI

Autors:

FEFIC: Federació de Fires de Catalunya
Universitat Oberta de Catalunya

Soledad Morales Pérez (Coordinadora de la Guia)
Estudis d'Economia i Empresa
R&I UOC Universitat Oberta de Catalunya

Thinquery

Guia pràctica per aplicar la sostenibilitat a la fires de Catalunya

Índex

Les fires com a agents de canvi

Les dimensions de la sostenibilitat

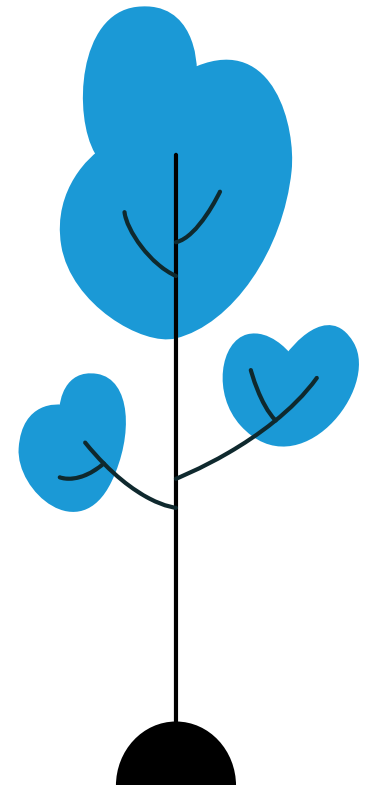
Les 5 P de la sostenibilitat i els seus ODS

Com incorporem la sostenibilitat a les fires?

Com fem el pla de sostenibilitat?

Annexes

Bibliografia

Les fires són agents de canvi clau als territoris on es desenvolupen

Abraçar l'**Agenda 2030** implica incorporar-la en l'estratègia i en tot el procés de planificació, execució i avaluació de la Fira, esdevenint un altaveu de la mateixa.

Les fires, en desenvolupar-se en un marc físic i temporal concret, requereixen un procés meticulós de treball que inclou el concepte, disseny, planificació, gestió i missatges. Es tracta d'un ecosistema que vincula a agents públics i/o privats i a la societat, que té el seu reflex en el desenvolupament econòmic local i en el seu efecte inspirador/multiplicador.

Per esdevenir agents de canvi, i exercir com a tals, les fires han d'obrir-se més enllà de l'esdeveniment mateix: han d'incorporar la sostenibilitat i els seus valors com a part integral de la seva visió organitzativa, i com a part de la seva estratègia. Això s'aconsegueix adoptant els ODS de l'Agenda 2030 de manera holística, integrant-los em tots els nivells i estaments firals i considerant l'impacte en tot el sistema firal i en el territori.

Els beneficis que aquest enfoc transversal comporta són múltiples, no només en l'àmbit firal, sinó territorial:

Contribuir a difondre la sostenibilitat

Incorporar els Objectius de Desenvolupament Sostenible en l'àmbit firal

Liderar la transformació cap a la sostenibilitat

Incitar els agents implicats en l'ecosistema firal a construir un món millor

En definitiva, treballar cap a un món millor i sense pobresa fomentant la transformació social, ambiental i econòmica.

Les dimensions de la sostenibilitat

PERSONES

Desenvolupar societats justes i inclusives, sense temors ni violència.

ALIANCES

Implementar aquesta Agenda mitjançant una Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible revitalitzada, amb la participació de tots els països, tots els actors i totes les persones.

PAU

Promoure societats pacífiques, sense temors ni violència.

Els **17 objectius** de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 s'organitzen segons **5 P's**: planeta, prosperitat, persones, pau i aliances ("partnership").

PLANETA

Protegir el planeta contra la degradació, a través, entre d'altres, d'un consum i una producció sostenibles, una gestió sostenible dels recursos naturals i accions urgents per a fer front al canvi climàtic.

PROSPERITAT

Vetllar perquè tots els éssers humans puguin gaudir d'una vida pròspera i plena, i perquè el progrés econòmic, social i tecnològic es produeixi en harmonia amb la natura.

Les 5 P de la sostenibilitat i els seus ODS

PERSONES

PLANETA

PROSPERITAT

PAU

ALIANCES

Com incorporem la sostenibilitat a les fires?

És un **esdeveniment sostenible** aquell que es dissenya, s'organitza i implementa de manera que **minimitzi els impactes ambientals socials i econòmics negatius i deixi un llegat positiu en la comunitat que l'allotja.**

Quines preguntes ens hem de fer per incorporar la sostenibilitat a les fires?

ABANS DE LA FIRA

- Quins models econòmics, social i culturals fomentem?
- Quines fires organitzem?
- Quines fires acollim?
- Quins continguts dissenyem?
- De quines infraestructures disposem?
- Amb qui ens aliem?
- Quins objectius ens fixem? Què mesurem?
- Quins proveïdors tenim? Què comprem?
- Quines condicions laborals tenen els col·laboradors?
- A qui contractem? A través de qui contractem?
- Quins objectius ens fixem?

DURANT LA FIRA

- Com mesurem els impactes?
- Com ens movem per la fira? Com ve la gent? Quin model de mobilitat fomentem?
- Quina energia consumim? Quins residus generem?
- Què exposem? Què venem?
- Què expliquem? Com i amb quins materials ens expliquem?
- Quines infraestructures utilitzem? Quins materials utilitzem?

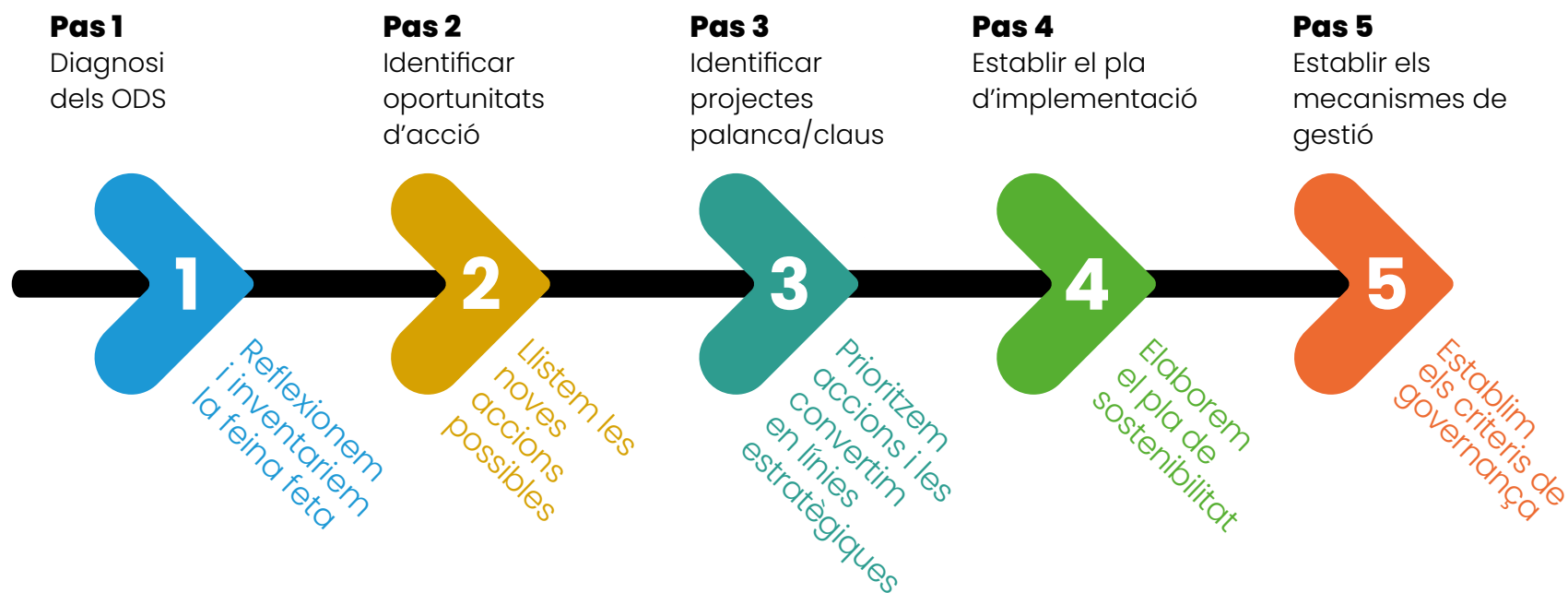

DESPRÉS DE LA FIRA

- Com interpretem els resultats? Com els comuniquem?
- Com incorporem els aprenentatges?
- Què comuniquem? Com ho comuniquem?
- Què en fem dels residus?
- Quin impacte generem al territori?
- Com ens condiciona ser una fira sostenible? (econòmicament, aliances...)

Com fem el pla de sostenibilitat?

Segons la "guia pràctica per incorporar l'Agenda 2030 en l'àmbit firal" elaborada per la UOC es proposen **cinc passos** per permetre que qualsevol organisme firal o fira pugui **dissenyar un pla estratègic de sostenibilitat** que integri els principis de l'Agenda 2030 i els 17 ODS associats al seu entorn:

Diagnosi dels ODS: Reflexionem i inventariem la feina feta

Es proposa una **diagnosi** que consta de dues parts:

1. Una **reflexió prèvia de l'equip** directiu de l'organisme firal o l'equip tècnic per facilitar el debat i l'aprofundiment sobre el coneixement que tenim de l'Agenda 2030 i començar a pensar amb les nostres prioritats per poder elaborar el pla de sostenibilitat (veure annex 1).
2. Un **inventari d'accions realitzades**, identificant les accions concretes que ja s'estan portant a terme per respondre als reptes de cada un dels 17 ODS. Aquestes accions s'han d'alinejar amb un o diversos ODS de l'Agenda 2030 (veure annex 2).

Un cop feta la reflexió i realitzat l'inventari, l'equip comparteix els resultats, així com les accions identificades.

A través del consens i la discussió es crea una única taula amb les 17 columnes corresponents als ODS, que consolida i recull totes les accions existents. Hi haurà accions que seran puntuals (en certes fires o activitats) i d'altres que ja són línies estratègiques i que estan consolidades.

Com ho fem?

Agafeu una imatge per cada ODS i pengeu-los a la paret. Després a sota de cada un afegiu amb post-its les accions realitzades. Feu-ho de manera individual i compartiu els resultats. Si us cal guieu-vos amb l'annex 2.

Si no voleu gastar paper feu-ho a la pissarra o en format electrònic.

Objectius

- Obtenir una visió global sobre l'alineament actual d'una fira o d'un organisme firal al respecte dels 17 ODS.
- Identificar en quins ODS s'està actuant i en quins no.
- Identificar les accions que ja s'estan duent a terme.

Participants

L'equip directiu de l'organisme firal.

Durada

Aproximadament s'hi ha de dedicar mitja hora prèvia a nivell individual i entre 1h i 1h 30min de treball en grup.

Resultat

Una taula amb els projectes i les accions que ja estem duent a terme o ja estan aprovats i previstos i la seva vinculació amb els 17 ODS.

Identificar oportunitats d'acció: *Llistem les noves accions possibles*

Partint dels resultats obtinguts a la fase 1, s'analitzaran les accions i es classificaran com:

- **Transversals**
si afecten a totes les fires que organitzem
- **Puntuals**
si afecten a una fira concreta o es fan esporàdicament

Ens centrarem en **trobar oportunitats per incorporar els ODS** en els quals encara no s'està actuant de manera transversal o puntual.

Per trobar aquestes oportunitats ens ajudarà pensar en quins són els nostres impactes principals. Aquí ens hem de fer les preguntes palanca (veure annex 3).

Un consell!

No sempre es poden afrontar tots els ODS i per tant és important prioritzar!

Us proposem 2 sistemes de prioritització:

Sistema 1: avaluació de l'impacte que general la fira: tant positiu com negatiu. Impactes positius: els potenciarem sumant accions o fent més rellevants les que ja fem. Impactes negatius: els minimitzarem amb els accions o línies estratègiques.

Sistema 2: qüestionari a les parts interessades. Llistem qui són els nostres públics d'interès o parts interessades. Un cop fet això, podem organitzar una reunió (tipus focus group) o bé passar un qüestionari en el que se'ls hi demani quins són els nostres impactes.

Objectius

- Identificar com les actuacions de l'organisme firal o la fira poden impactar en tots els ODS.
- Trobar les oportunitats per incorporar els ODS en els que no està actuant.
- Adquirir una visió transversal de l'Agenda 2030 i els ODS associats.

Participants

En aquest pas, hi treballarà l'equip directiu del marc firal amb les persones responsables de departaments més rellevants i persones expertes properes o que tenen coneixement de l'entorn firal.

Durada

Dues sessions de 3 hores cada una (si es treballa a fons, es pot allargar més).

Resultat

Una taula amb el conjunt de projectes que es poden portar a terme des d'un entorn firal per introduir accions que donin resposta a ODS que no s'estan treballant.

Identificar els projectes clau: Prioritzem accions i les convertim en línies estratègiques

En aquesta fase es revisen les propostes generades a les etapes anteriors i **es quantifiquen els projectes amb un major impacte** i que estan en el nostre àmbit d'actuació.

Per fer-ho us proposem treballar amb una matriu de prioritització (C-Box) que incorpora dos grans criteris: l'impacte i la importància que li donem en aquest projecte a la nostra organització (veure annex 4).

Inspira't!

Consulta les guies de les bones pràctiques de les P's per veure exemples de línies estratègiques.

Com ho fem?

Reuni-vos a una sala on pugueu moure-us lliurement. Dibuixeu una matriu de prioritització (C-Box) amb cinta de pintor a qualsevol paret amb post-its o bé a una pissarra.

Ens han de resultar quatre quadrants del creuament de dos eixos: de més a menys impacte i de més a menys importància.

Objectius

- Identificar els àmbits d'actuació que poden tenir un efecte més transversal sobre els ODS.
- Quantificar els projectes que poden tenir més impacte.

Participants

Es crearà un petit equip (d'entre 2 i 4 persones) vinculat a la direcció de l'organisme firal o fra.

Durada

Entre 1 i 2 hores segons la quantitat de propostes amb les que es treballi.

Resultat

Una taula que recull tots els projectes revisats o proposats i l'impacte que tenen sobre els ODS. Aquí es podran identificar entre 3 i 5 projectes estratègics per implementar els ODS a l'entorn firal de forma transversal que desenvoluparem durant l'etapa següent.

Establir un pla d'implementació: Elaborem el pla de sostenibilitat

En aquesta fase es busca **definir els objectius que volem assolir amb els projectes**, establir un **full de ruta per la seva implementació, incorporant les diferents** accions a dur a terme.

Aquest **pla hauria de contenir accions específiques**, responsabilitats, terminis, recursos i indicadors necessaris per implementar les iniciatives de sostenibilitat (veure annex 5).

Com ho fem?

Un cop reunits es completa la taula (veure annex 5) amb els projectes i els seus objectius estratègics i les accions identificades per a cada un.

Un consell!

Recordeu a tenir presents les accions que ja s'estan duent a terme al vostre municipi o territori per sumar esforços i potenciar més el pla de sostenibilitat.

Inspira't!

Consulta les bones pràctiques de guies de les P's de la sostenibilitat.

Objectius

- Definir els objectius que s'estableix l'entorn firal per implementar els ODS
- Establir un full de ruta i un relat en la implementació dels ODS.
- Fixar accions a implementar

Participants

L'equip directiu de l'organisme firal o fra i l'equip tècnic que durà a terme el pla de sostenibilitat.

Durada

Dues hores.

Resultat

S'obindrà el marc estratègic i el seu corresponent full de ruta per implementar els ODS a les fires.

Establir els mecanismes de gestió: Establir els criteris de governança

És important **monitoritzar i avaluar regularment el progrés del pla de sostenibilitat**. Aquesta avaluació permet identificar les àrees d'èxit i aquelles que requereixen ajustos per millorar els resultats.

Com ho fem?

En reunió de l'equip de direcció caldrà anar fixant els òrgans de decisió, coordinació i implementació.

• **Equip coordinador**: equip entre 2 i 4 persones que es faran càrrec del seguiment de la implementació.

• **Equip de gestió**: format per l'equip de direcció i les persones que es considerin necessàries per fer un seguiment adequat.

• **Sessió anual**: un cop a l'any, caldria convocar tot l'equip de l'organisme firal o fira per explicar els avenços en la implementació de l'Agenda 2030, els assoliments i els objectius de treball per continuar aprofundint.

Objectius

- Establir els mecanismes de treball i de seguiment
- Definir els terminis de treball i les persones responsables
- Fixar els mecanismes de seguiment

Participants

En aquest pas, hi treballarà l'equip directiu del marc firal amb les persones responsables de departaments més rellevants i persones expertes properes o que tenen coneixement de l'entorn firal.

Durada

El més habitual és que siguin dues reunions d'entre una i dues hores de durada.

Resultat

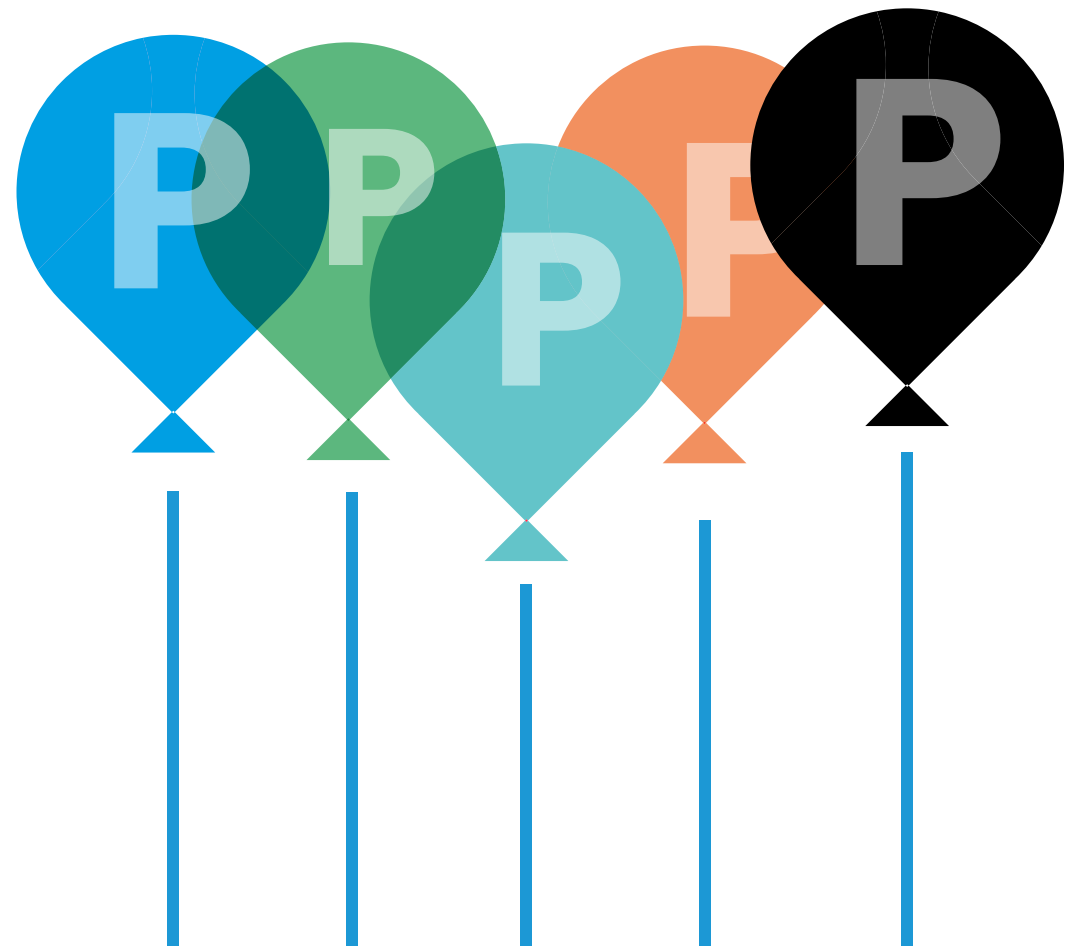
Identificació de tots els mecanismes interns per implementar l'Agenda 2030 a l'entorn firal (equips de treball, mecanismes de seguiment i implementació).

Teniu dubtes de com crear les vostres línies estratègiques?

Consulteu les diferents bones pràctiques per inspirar-vos!

Annexes

Annex 1: Reflexió prèvia

1^{FI}
DE LA POBRESA

Objectiu 1. Eradicar la pobresa a tot el món i en totes les seves formes

1.1. Per a 2030, eradicar per a totes les persones del món la pobresa extrema, actualment mesurada per un ingrés per persona inferior a 1,25 dòlars EUA al dia.

1.2. Per a 2030, reduir com a mínim a la meitat la proporció d'homes, dones, nens i nenes de totes les edats que viuen en la pobresa en totes les seves dimensions d'acord amb les definicions nacionals.

1.3. Posar en pràctica en l'àmbit nacional mesures i sistemes apropiats de protecció social per a totes les persones, nivells mínims inclosos, i, per a 2030, aconseguir una àmplia cobertura per a les persones pobres i vulnerables.

1.4. Per a 2030, garantir que tots els homes i dones, en particular les persones pobres i vulnerables, tinguin els mateixos drets als recursos econòmics, així com accés als serveis bàsics, propietat i control de les terres i altres béns, herència, recursos naturals, noves tecnologies apropiades i serveis financers, incloses les microfinances.

1.5. Per a 2030, fomentar la resiliència de les persones pobres i aquelles que es troben en situacions vulnerables, i reduir llur exposició i vulnerabilitat als fenòmens extrems relacionats amb el clima, així com altres crisis i desastres econòmics, socials i ambientals.

1.a. Garantir una mobilització important de recursos procedents de diverses fonts, fins i tot mitjançant la millora de la cooperació per al desenvolupament, a fi de proporcionar mitjans suficients i previsibles als països en desenvolupament, en particular els països menys avançats, per tal de posar en pràctica programes i polítiques encaminats a l'eradicació de la pobresa en totes les seves dimensions.

1.b. Crear marcs normatius sòlids en els plans nacional, regional i internacional, sobre la base d'estratègies de desenvolupament que tinguin en compte les qüestions de gènere i s'orientin en favor de les persones pobres, per tal d'impulsar la inversió accelerada en mesures d'eradicació de la pobresa.

Annex 1: Reflexió prèvia

2 FAM
ZERO

Objectiu 2. Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible

2.1. Per a 2030, posar fi a la fam i assegurar l'accés de totes les persones, en particular de les persones pobres i en situacions vulnerables, inclosos els lactants, a una alimentació sana, nutritiva i suficient durant tot l'any.

2.2. Per a 2030, posar fi a totes les formes de malnutrició, fins i tot aconseguint, a tot tardar el 2025, les metes convingudes internacionalment sobre el retard del creixement i l'emaciació dels menors de 5 anys, i abordar les necessitats de nutrició de les adolescents, dones embarassades i lactants, així com les persones grans.

2.3. Per a 2030, duplicar la productivitat agrícola i els ingressos dels productors/es d'aliments de petita escala, en particular les dones, els pobles indígenes, agricultors/es familiars, pastors/es i pescadors/es, entre altres coses mitjançant un accés segur i equitatiu a les terres, a altres recursos de producció i inputs, coneixements, serveis financers, mercats i oportunitats per a la generació de valor afegit i treball no agrícola.

2.4. Per a 2030, assegurar la sostenibilitat dels sistemes de producció d'aliments i aplicar pràctiques agrícoles resilents que augmentin la productivitat i la producció, contribueixin al manteniment dels ecosistemes, enforixin la capacitat d'adaptació al canvi climàtic, fenòmens meteorològics extrems, sequeres, inundacions i altres desastres, i millorin progressivament la qualitat del sòl i la terra. herència, recursos naturals, noves tecnologies apropiades i serveis financers, incloses les microfinances.

2.5. Per a 2020, mantenir la diversitat genètica de les llavors, cultius i animals de granja i domesticats així com les espècies silvestres connexes, entre altres coses mitjançant una bona gestió i diversificació dels bancs de llavors i plantes a escala nacional, regional i internacional, i promoure l'accés als beneficis que es deriven de la utilització dels recursos genètics i coneixements tradicionals, així com llur distribució justa i equitativa, com s'ha convingut internacionalment.

2.a. Augmentar les inversions, fins i tot mitjançant una major cooperació internacional, en infraestructura rural, investigació agrícola i serveis d'extensió, així com en desenvolupament tecnològic i bancs de gens de plantes i bestiar, a fi de millorar la capacitat de producció agrícola als països en desenvolupament, en particular als països menys avançats.

2.b. Corregir i prevenir les restriccions i distorsions comercials dels mercats agropecuaris mundials, entre altres coses mitjançant l'eliminació paral·lela de totes les formes de subvencions a les exportacions agrícoles i totes les mesures d'exportació d'efectes equivalents, de conformitat amb el mandat de la Ronda de Doha per al Desenvolupament.

2.c. Adoptar mesures per tal d'assegurar el bon funcionament dels mercats de productes bàsics alimentaris i llurs derivats, i facilitar l'accés adequat a informació sobre els mercats, en particular sobre les reserves d'aliments, a fi d'ajudar a limitar l'extrema volatilitat dels preus dels aliments.

Annex 1: Reflexió prèvia

3 SALUT I BENESTAR

Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats

3.1. Per a 2030, reduir la taxa mundial de mortalitat materna a menys de 70 per cada 100.000 nascuts vius.

3.2. Per a 2030, posar fi a les morts evitables de nounats i dels menors de 5 anys, aconseguint que tots els països intentin reduir la mortalitat neonatal almenys fins a 12 per cada 1.000 nascuts vius, i la mortalitat dels menors de 5 anys almenys fins a 25 per cada 1.000 nascuts vius.

3.3. Per a 2030, posar fi a les epidèmies de la sida, tuberculosi, malària i les malalties tropicals desateses, així com combatre l'hepatitis, les malalties transmèses per l'aigua i altres malalties transmissibles.

3.4. Per a 2030, reduir en un terç la mortalitat prematura per malalties no transmissibles, mitjançant la prevenció i el tractament, així com promoure la salut mental i el benestar. 3.5 Enfortir la prevenció i el tractament de l'abús de substàncies additives, inclosos l'ús indegut d'estupefaents i el consum nociu d'alcohol.

3.6. Per a 2020, reduir a la meitat el nombre mundial de morts i lesions causats per accidents de trànsit.

3.7. Per a 2030, garantir l'accés universal als serveis de salut sexual i reproductiva, inclosos els de planificació familiar, informació i educació, així com la integració de la salut reproductiva a les estratègies i els programes nacionals.

3.8. Assolir la cobertura sanitària universal, en particular la protecció contra els riscos financers, l'accés a serveis

de salut essencials de qualitat i l'accés a medicaments i vacunes segurs, eficaços, assequibles i de qualitat per a totes les persones.

3.9. Per a 2030, reduir substancialment el nombre de morts i malalties causades per productes químics perillosos i la pol·lució de l'aire, l'aigua i el sòl.

3.a. Enfortir a tots els països, segons escaigui, l'aplicació del Conveni marc de l'Organització Mundial de la Salut per al control del tabac.

3.b. Donar suport a les activitats d'investigació i desenvolupament de vacunes i medicaments per a les malalties transmissibles i no transmissibles que afecten primordialment països en desenvolupament, així com facilitar l'accés a medicaments i a vacunes essencials assequibles de conformitat amb la Declaració de Doha relativa a l'Acord sobre els aspectes dels drets de propietat intel·lectual relacionats amb el comerç (ADPIC) i la salut pública, en la qual s'afirma el dret dels països en desenvolupament a utilitzar al màxim les disposicions de l'ADPIC pel que fa a la flexibilitat per a protegir la salut pública i, en particular, proporcionar accés a medicaments per a totes les persones.

3.c. Incrementar substancialment el finançament de la salut i la contractació, el desenvolupament, la capacitat i la retenció del personal sanitari als països en desenvolupament, especialment als països menys avançats i als petits estats insulars en desenvolupament.

3.d. Reforçar la capacitat de tots els països, en particular els països en desenvolupament, en matèria d'alerta primerenca, reducció de riscos i gestió dels riscos per a la salut nacional i mundial.

Annex 1: Reflexió prèvia

4 EDUCACIÓ DE QUALITAT

Objectiu 4. Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom

4.1. Per a 2030, vetllar perquè totes les nenes i nens acabin els cicles de l'ensenyament primari i secundari, que ha de ser gratuït, equitatiu, de qualitat i produir resultats escolars pertinents i eficaços.

4.2. Per a 2030, vetllar perquè totes les nenes i nens tinguin accés a serveis d'atenció i desenvolupament en la primera infantesa, i a un ensenyament preescolar de qualitat, a fi que estiguin preparats per a l'ensenyament primari.

4.3. Per a 2030, assegurar l'accés en condicions d'igualtat per a tots els homes i dones a una formació tècnica, professional i superior de qualitat, inclòs l'ensenyament universitari.

4.4. Per a 2030, augmentar substancialment el nombre de joves i persones adultes que tenen les competències necessàries, en particular tècniques i professionals, per a accedir a l'ocupació, el treball digne i l'emprenedoria.

4.5. Per a 2030, eliminar les disparitats de gènere en l'educació i garantir l'accés en condicions d'igualtat a les persones vulnerables, incloses les persones amb discapacitat, els pobles indígenes i els nens i nenes en situacions de vulnerabilitat, a tots els nivells de l'ensenyament i la formació professional.

4.6. Per a 2030, garantir que tots el jovent i almenys una proporció substancial d'adults, tant homes com dones, tinguin competències de lectura, escriptura i aritmètica.

4.7. Per a 2030, garantir que tot l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i l'adopció d'estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i de la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.

4.a. Construir i adequar instal·lacions escolars que responguin a les necessitats dels infants i les persones discapacitades, tinguin en compte les qüestions de gènere, i ofereixin entorns d'aprenentatge segurs, no violents, inclusivament i eficaços per a totes les persones.

4.b. Per a 2020, augmentar substancialment a escala mundial el nombre de beques disponibles per als països en desenvolupament, en particular els països menys avançats, els petits estats insulars en desenvolupament i els països d'Àfrica, perquè llurs estudiants puguin matricular-se en programes d'estudis superiors, inclosos programes de formació professional i programes tècnics, científics, d'enginyeria i de tecnologies de la informació i la comunicació, a països desenvolupats i a països en desenvolupament.

4.c. Per a 2030, augmentar substancialment l'oferta de mestres qualificats mitjançant, entre d'altres, la cooperació internacional per a la formació de docents als països en desenvolupament, especialment als països menys avançats i als petits estats insulars en desenvolupament.

Annex 1: Reflexió prèvia

5 IGUALTAT DE GÈNERE

Objectiu 5. Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar totes les dones i nenes

5.1. Posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i nenes a tot el món.

5.2. Eliminar totes les formes de violència contra totes les dones i nenes en els àmbits públic i privat, inclosos el tràfic i l'explotació sexual, així com altres tipus d'explotació.

5.3. Eliminar totes les pràctiques nocives, com el matrimoni infantil, precoç i forçat, així com la mutilació genital femenina.

5.4. Reconèixer i valorar les cures no remunerades i el treball domèstic no remunerat, mitjançant la prestació de serveis públics, la provisió d'infraestructures i la formulació de polítiques de protecció social, així com mitjançant la promoció de la responsabilitat compartida a la llar i la família, segons escaigui a cada país.

5.5. Vetllar per la participació plena i efectiva de les dones, i per la igualtat d'oportunitats de lideratge en tots els àmbits de presa de decisions en la vida política, econòmica i pública.

5.6. Garantir l'accés universal a la salut sexual i reproductiva i als drets reproductius, de conformitat amb el Programa d'acció de la Conferència Internacional sobre la Població i el Desenvolupament, la Plataforma d'Acció de Beijing i els documents finals de les conferències d'examen respectives.

5.a. Emprendre reformes que atorguin a les dones el dret als recursos econòmics en condicions d'igualtat, així com l'accés a la propietat i al control de les terres i altres béns, els serveis financers, l'herència i els recursos naturals, de conformitat amb les lleis nacionals.

5.b. Millorar l'ús de la tecnologia instrumental, en particular les tecnologies de la informació i la comunicació, per tal de promoure l'apoderament de les dones.

5.c. Adoptar i enfortir polítiques encertades i lleis aplicables per a promoure la igualtat entre els gèneres i l'apoderament de dones i nenes a tots els nivells.

Annex 2: Inventari d'actuacions realitzades

	Cerca d'actuacions realitzades o programades	Identificació d'accions
<p>1 FI DE LA POBRESA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • S'ha contractat a persones en risc d'exclusió social? Quantes? Se supera la mitjana del municipi que tenen les empreses? (es pot demanar les dades a l'Ajuntament) • Hi ha algun acord amb els serveis socials del municipi per a aquest tipus de contractació? • S'ofereix algun tipus de servei a persones en risc d'exclusió social (possibilitat d'utilitzar instal·lacions, com dutxes o banyos, possibilitat de dormir, etc.)? • Es pensa específicament en les famílies vulnerables? I en els joves? 	
<p>2 FAM ZERO</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hem implementat accions que potenciïn una alimentació saludable? Hi ha fruita disponible o que es pugui comprar? Als serveis de restauració (o similar) els menús són compensats i tenen verdures? O són variats? • Es fomenta el consum de productes locals? I els de producció sostenible o ecològica? • Disposem d'un model d'alimentació (redactat en un document que expliqui la proposta) en el nostre entorn firal (propri o treballat amb experts sobre alimentació o nutrició) i els criteris sobre com ha de ser? • Hi ha mesures per eliminar el malbaratament alimentari? 	
<p>3 SALUT I BENESTAR</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha mesures de seguiment de la qualitat de l'entorn firal per a la salut de les persones? (es fan mesures de la qualitat de l'aire, o s'ha fet la revisió dels materials del recinte, si hi ha amiant o altres productes tòxics) • S'ofereix suport mèdic (mútua, revisions, altres) al personal contractat? • Hi ha un espai mèdic d'atenció als visitants? O s'instal·la quan hi ha alguna activitat? 	
<p>4 EDUCACIÓ DE QUALITAT</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha una oferta formativa per als treballadors? • Se'ls hi demana quines són les seves necessitats formatives? • Hi ha oferta i/o activitats formatives per als expositors i els usuaris? • Es desenvolupen jornades tècniques o activitats paral·leles amb l'objectiu de crear i compartir coneixement? 	
<p>5 IGUALTAT DE GÈNERE</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha una anàlisi per identificar situacions de desequilibri de gènere (entre el personal i entre els usuaris i expositors)? • S'han aplicat mesures per compensar desequilibris de gènere en totes les responsabilitats (personal de manteniment, de neteja, administratiu, tècnic i directiu)? • Hi ha mesures que permetin detectar discriminacions de gènere de cara als expositors i els usuaris? • Es disposa d'un Pla d'Igualtat? 	

Annex 3: Preguntes palanca

Preguntes per a la cerca d'oportunitats El nostre organisme firal o fira:	
<p>1 FI DE LA POBRESA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Com pot actuar davant de la pobresa? • Es pot tenir en compte algun suport a persones amb risc d'exclusió social? Per exemple, contractem a persones en risc d'exclusió social? Tenim acords de col·laboració amb els serveis socials locals? Tenim una relació constant amb els serveis d'ocupació local? • Quines mesures pot incorporar per afavorir la inclusió social? • Donem visibilitat a projectes socials vinculats amb persones en risc d'exclusió? • Com pot afavorir i enfortir els serveis públics bàsics? (arribar a acords o convenis amb entitats socials o administracions per cedir espais, compartir serveis, etc.) • S'ha previst que el recinte firal pugui ser un espai per allotjar persones en cas d'una catàstrofe? Hi ha un pla per saber com s'hauria d'actuar? • Existeixen col·laboracions amb entitats del tercer sector del propi territori?
<p>2 FAM ZERO</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Com afavoreix el sector primari i la producció alimentària de proximitat? Els aliments es compren a productors locals? Hi ha acords de compra recurrent per garantir la seva estabilitat? • Es desenvolupen accions per evitar el malbaratament d'aliments? O accions per aprofitar els aliments sobrants? Es fa compost a l'entorn firal amb les restes alimentàries o es porta a un espai que es pot fer aquest procés?
<p>3 SALUT I BENESTAR</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Com pot enfortir el benestar de les persones? • Es fa una avaluació i seguiment dels espais de treball per garantir unes bones condicions de treball (ergonomia, ventilació, il·luminació, etc.). • Quins recursos pot oferir als treballadors i als usuaris? Es donen consells per a una vida saludable? Es disposa espais a disposició dels treballadors per fer activitat física o hi ha acords amb centres esportius perquè hi vagin els treballadors? • Com s'afavoreixen els hàbits d'una vida saludable i la prevenció davant riscos per a la salut? • El recinte firal ha afavorit la construcció i el gaudi d'espais saludables o d'espais verds?

Annex 3: Preguntes palanca

Preguntes per a la cerca d'oportunitats

El nostre organisme firal o fira:

4 EDUCACIÓ DE QUALTAT

- Es planteja que les fires són espais formatius i de creació de coneixement?
- Hi ha una oferta formativa per als treballadors? Els treballadors poden fer demandes de formació? Es disposa d'un pressupost per a les formacions?
- Quins tipus d'accions o activitats es realitzen per fomentar la creació i difusió de coneixement? Qui se'n beneficia?
- Com es fa difusió del coneixement creat una vegada la fira ha acabat?
- Com es pot incorporar la formació i el coneixement als treballadors?
- Com es vincula amb els processos educatius formals i no formals? (estudiants en pràctiques, acords amb escoles, instituts i universitats)
- Existeixen acords de col·laboració amb entitats educatives?
- S'entén l'entorn firal com un espai d'aprenentatge? Hi ha informació sobre com s'incorporen els ODS i es fan milloren per a la sostenibilitat? Com es fomenten comportaments sostenibles entre els visitants?
- Com es fomenten comportaments sostenibles entre els expositors?

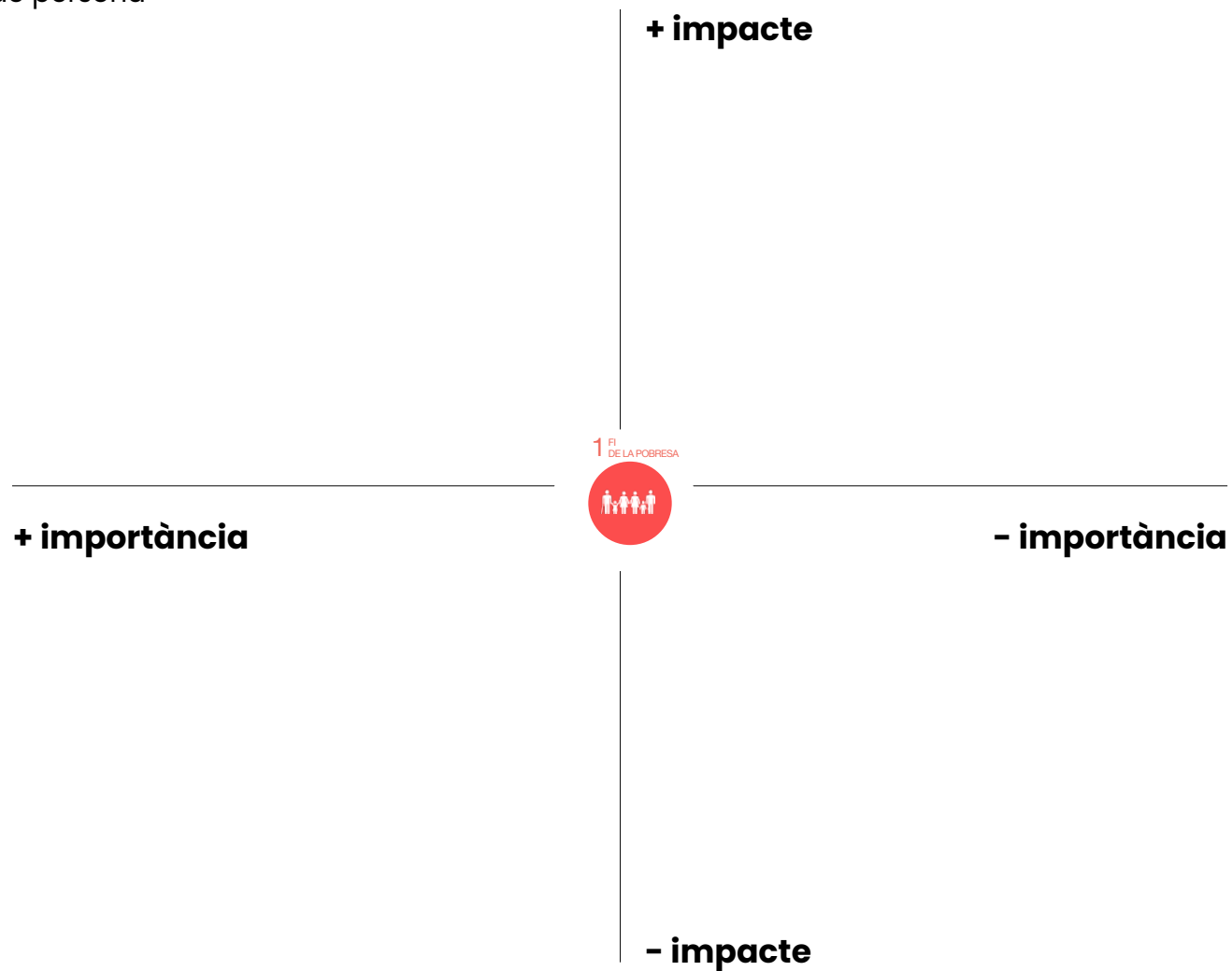
5 IGUALTAT DE GÈNERE

- Com es vetlla per la igualtat de participació, d'accés, de responsabilitat amb visió de gènere?
- Com es pot facilitar l'equilibri de gènere (paritat) en totes les ocupacions? Hi ha el mateix nombre d'homes que de dones a la neteja, al manteniment, a les oficines d'administració, entre les persones tècniques i als càrrecs directius?
- Hi ha vestuaris per a persones transsexuals o no binàries?
- Hi ha una bústia de suggeriments per recollir possibles biaixos de gènere?
- Contempla que hi pot haver diferències d'accessibilitat per raons de gènere per situacions personals (tenir fills, tenir cura de persones incapacitades, etc.)?
- Com les fires poden evitar qualsevol tipus de violència ver les dones o col·lectius LGTBI?
- Existeix un protocol per actuar en contra d'agressions o assetjament sexual als espais de la Fira?
- Es perpetuen els estereotips de gènere o es busca trencar amb ells?
- Existeix sensibilitat per fer un ús no sexista del llenguatge i de la comunicació?
- S'afavoreix la visibilitat de les dones? O es realitzar una política de discriminació positiva per afavorir la presència de les dones en les activitats programades durant la fira?
- Com es contempla la cultura de les cures durant la fira? Es plantegen serveix perquè es puguin desenvolupar les cures (donar el pit, canviar al nadó) de manera respectuosa i amb igualtat de gènere?

Annex 4: Prioritzem els projectes

Fer la C-Box per
cada un dels ODS
de persona

Annex 5: Implementació amb el full de ruta

	Nom dels projectes	Accions específiques	Responsables	Terminis	Recursos	Indicadors
1 FI DE LA POBRESA 						
2 FAM ZERO 						
3 SALUT I BENESTAR 						
4 EDUCACIÓ DE QUALITAT 						
5 IGUALTAT DE GÈNERE 						

Bibliografia

NOM DE LA GUIA	AUTORS
"SOSTENIBILITAT I FIRES A CATALUNYA"	Generalitat de Catalunya ECOGESA
GUIA PER ORGANITZAR ESDEVENIMENTS SOSTENIBLES	Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural Secretaria d'Acció Climàtica Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic Anthesis Lavola
GUIA PRÀCTICA PER INCORPORAR L'AGENDA 2030 A L'ÀMBIT FIRAL	Soledad Morales Pérez (Coordinadora de la Guia) Estudis d'Economia i Empresa Universitat Oberta de Catalunya R&I UOC Universitat Oberta de Catalunya
GUIA DE RESIDUS	Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals, Universitat Autònoma de Barcelona: Joan Rieradevall, Sebastià Jódar i Montserrat Núñez Centre Català del Reciclatge, Agència de Residus de Catalunya: Pilar Chiva i Maria Vidal Federació de Fires de Catalunya: Ernest Marco

Guia pràctica per aplicar
la sostenibilitat a la fires
de Catalunya

PLA DE SOSTENIBILITAT

*Les fires com a
agents de canvi*